

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม: สามสิบปีแห่งการพัฒนาห้องสมุด และบุคลากรวิชาชีพบรรณารักษ์ ประเทศบรูไน ดารุซซาลัม

ชุดิมา สัจจามันท์

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม ก่อตั้งโดยกลุ่มบรรณารักษ์ที่เพิ่งกลับจากการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโท จากสหราชอาณาจักรใน ค.ศ.1985 สมาคมฯจดทะเบียนก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อ 11 มีนาคม ค.ศ.1986 โดยมีการบริหารงานภายใต้ธรรมนูญของสมาคม มีคณะกรรมการบริหารสมาคมที่มาจากการเลือกตั้งโดยสมาชิก และมีวาระสองปี บทความนี้วิเคราะห์บทบาทของสมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม ในการพัฒนาบรรณารักษ์ และบุคลากรห้องสมุด และการพัฒนาห้องสมุดและการบริการตลอดระยะเวลาสามสิบปี โดยมีกิจกรรมสำคัญ คือการจัดประชุมทางวิชาการประจำปี มีการบรรยายพิเศษ การนำเสนอผลงานทั้งรูปแบบบรรยายและโปสเตอร์ การมอบรางวัลให้บุคคลในวิชาชีพผู้มีผลงานดีเด่นประจำปี การศึกษาดูงาน และกิจกรรมอื่นๆ โดยการจัดฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ การสื่อสารทางวิชาการ การพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพในระดับชาติ ภูมิภาคอาเซียนและสากล ในรูปของการจัดศึกษา ดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ความเป็นสากล และความพยายามร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศเพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศ บรูไน จากปัจจุบันที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงในวิทยาลัยสู่ระดับปริญญาตรีรวมทั้งการรับรองหลักสูตรและวิทยฐานะบรรณารักษ์วิชาชีพในทศวรรษต่อไป

Brunei Darussalam Library Association: 30 Years of Leading Library and Library Professional Development in Brunei Darussalam

Chutima Sacchanand

The Brunei Darussalam Library Association (BLA) was formed by a group of librarians who just returned from completing their degree programs in library education from the United Kingdom in 1985. BLA was registered on 11 March 1986, and governed through the BLA Constitution with elected board members who serve the committee for a period of two years. The BLA aimed at the enhancement of quality library services, professional development and network. Since its founding, BLA has engaged in various activities and projects covering a wide range of interests and forms: conferences, trainings, seminars, workshops, publishing, scholarly communication, and professional networking at the national, regional and international level. The BLA played major roles in the development of library and information professionals and profession, and in the development of libraries and library services in Brunei. The library conference in celebration of the BLA 30th anniversary was the hallmark. Partnering with the university to upgrade the level of LIS education in Brunei from colleges' higher diploma to degree program as well as accreditation of library and information science programs and Brunei librarians are challenging BLA in the next coming decade.

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม: สามสิบปีแห่งการพัฒนาห้องสมุด และบุคลากรวิชาชีพบรรณารักษ์ ประเทศบรูไน ดารุซซาลัม

ชุดิมา สัจจانبัท*

บทนำ

สมาคมวิชาชีพเป็นองค์กรซึ่งเป็นตัวแทนของวิชาชีพ เป็นศูนย์กลางของบรรณารักษ์ นักสารสนเทศ และผู้ประกอบวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการและวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการแสดงความเป็นวิชาชีพหรืออาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ ความชำนาญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและยกย่องในสังคม การพัฒนาสมาชิกและบุคลากรในวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาวิชาชีพอันจะอำนวยประโยชน์ในการพัฒนาสังคมโดยรวม วิชาการและวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์และสถาบันห้องสมุดมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมากกว่าครึ่งศตวรรษและหยั่งรากฐานอย่างมั่นคง ในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนโดยสมาคมห้องสมุดแต่ละประเทศมีบทบาทสำคัญ

ความเป็นมาของสมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม ก่อตั้งโดยกลุ่มบรรณารักษ์ที่กลับจากการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโท จากสหราชอาณาจักร ในค.ศ.1985 ด้วยตระหนักว่าห้องสมุดในประเทศบรูไน ดารุซซาลัม มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน จึงรวมตัวกันจัดตั้งสมาคมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดและยกระดับการประกอบวิชาชีพบรรณารักษ์ สมาคมจดทะเบียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2529 (ค.ศ.1986) และจัดประชุมประจำปีครั้งแรก เมื่อ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2529 โดยมี Nelli Dato Padukan Haji Sunny เป็นนายกสมาคมคนแรกและต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของสมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม มีดังนี้

- เพื่อรวมพลังบรรณารักษ์ ผู้จัดการสารสนเทศ นักการศึกษา และบุคคลผู้สนใจ
- เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มเด็กและเยาวชน และปลูกฝังความสนใจและนิสัยรักการอ่านซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านและการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน
- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบริการห้องสมุดในประเทศบรูไน ดารุซซาลัม
- เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของสถาบันการศึกษา ด้วยบริการห้องสมุดอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

* ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและการทำงานร่วมกัน ระหว่างบรรณารักษ์ นักสารสนเทศ นักการศึกษา และบุคคลผู้สนใจ
- เพื่อจัดทำมาตรฐานเพื่อการพัฒนาวิชาชีพห้องสมุด
- เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีบทบาทในกิจกรรมระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับสากล อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดและวิชาชีพ
- อื่น ๆ ที่สนับสนุนส่งเสริมวัตถุประสงค์ข้างต้น

(Brunei Darussalam Library Association, 2016: 3)

การบริหารงานของสมาคม สมาคมมีธรรมนูญของสมาคมฯ เป็นแนวทางการบริหารงาน โดยมีคณะกรรมการบริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยสมาชิก รวมจำนวน 17 คน ประกอบด้วย ตำแหน่งนายกสมาคม อุปนายกสมาคม เลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ เภรณัติ ผู้ช่วยเภรณัติ และกรรมการกลาง คณะกรรมการมีวาระสองปี

บทบาทของสมาคมฯในการพัฒนาบรรณารักษ์ บุคลากรห้องสมุด การศึกษาและวิชาชีพ

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถและสมรรถนะบรรณารักษ์และนักวิชาชีพบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ การพัฒนาห้องสมุดและการสร้างความตระหนักในบทบาทของห้องสมุดและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สมาคมได้จัดกิจกรรมในรูปแบบการจัดประชุมทางวิชาการประจำปี การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ เช่น Register of Professional librarians (2009) Directory of Library and Information Science Programs in CONSAL (2009) BLA Handbook (2016) Register of Brunei Professional Librarians (2016) การสื่อสารทางวิชาการผ่านเว็บไซต์ <http://bruneilibraryassociation.wordpress.com> และการพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพในระดับชาติ ระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล โดยเฉพาะบทบาทในฐานะสมาชิกสภาบรรณารักษ์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือคอนซาล (CONSAL) องค์กรทางวิชาชีพองค์กรเดียวในระดับภูมิภาค ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ.2513 (ค.ศ.1970)

การจัดกิจกรรมของสมาคมดำเนินการจัดโดยสมาคมหรือโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรทางวิชาการ วิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การจัดประชุมระดับชาติ *Brunei National Conference on Empowering Reading Culture* ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม เยาวชน และกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการศาสนา การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ *Leadership Workshop for Young Promising Librarians to Build Strong Library Associations in Association of Southeast Asian Nation (ASEAN) Countries* ร่วมกับ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมห้องสมุดและสถาบันหรืออียิปลา ภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนีย (IFLA Regional Office- Asia & Oceania) ที่กรุงเทพมหานคร ในช่วงก่อนการประชุมสภาบรรณารักษ์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 การเข้าร่วมโครงการ INELI-ASEAN (International Network of Emerging Library Innovators Project) โดย

หอสมุดแห่งชาติฟิลิปปินส์รับผิดชอบโครงการ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมูลนิธิบิลและเมลินดา เกทส์ (Bill and Melinda Gates – BMGF) (ค.ศ.2011–2013) การจํานําสมาชิกและบรรณารักษ์ประชุมสัมมนา ศึกษา ดูงาน ต่างประเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบรรณารักษ์ นักวิชาการ นักวิชาชีพต่างประเทศ เพื่อมุ่งสู่ ความเป็นสากล หัวข้อของกิจกรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุด วิชาการและวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ในด้านการผลิตบุคลากรห้องสมุดและการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประเทศบรูไนมี สถาบันการศึกษาสองแห่งในประเทศ เปิดสอนเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร เทียบเท่าระดับ อนุปริญญา ได้แก่ สถาบันการศึกษาเทคนิคบรูไน วิทยาเขตซุลต่าน ซาiful ริฟาล (Institute of Brunei Technical Education – IBTE, Sultan Saiful Rifal Campus) เปิดสอนหลักสูตร HNTec in Information and Library Studies มุ่งให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงานห้องสมุดและการใช้ระบบห้องสมุด อัตโนมัติเป็นหลักสูตรสองปี เป็นการศึกษาในสถาบันหนึ่งปีเก้าเดือนและฝึกงานในภาคอุตสาหกรรมอีก สามเดือน ส่วนวิทยาลัยเทคนิคบรูไน (Politeknik Brunei) เปิดสอนหลักสูตร Diploma in Library informatics and Computing เป็นหลักสูตรระดับ 5 (Level 5) เทียบกับหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงในระดับชาติ (Higher National Diploma – HND) ในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (School of Information and Communication Technology) มุ่งผลิตบุคลากรห้องสมุดและสารสนเทศที่มีความรู้และทักษะเน้น เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นหลักสูตรสามปี รวมการฝึกงานหกเดือนในภาคอุตสาหกรรมทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ

การจัดประชุมทางวิชาการ

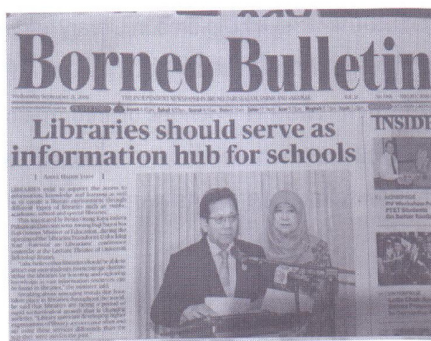
เนื่องในโอกาสที่สมาคมห้องสมุดบรูไน ดำรงชําลิม ก่อตั้งมาครบ 30 ปี (ค.ศ.1986–2016) สมาคมได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีบรูไน (Universiti Teknologi Brunei) จัดการประชุมทางวิชาการ “Conference on Libraries Transform: Unlocking Your Potential as Librarians” ที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีบรูไน เมืองบันดาร์ เซอรี เบอ กาวัน เมืองหลวงของประเทศ ระหว่างวันที่ 19–22 กันยายน 2559 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อสร้างความตระหนักถึงบทบาทของบรรณารักษ์ใน กระแสการท้าทายของการปฏิรูปห้องสมุดและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ให้บรรณารักษ์ตระหนักใน พลังร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวในวิชาชีพในการปฏิรูปห้องสมุด สร้างความตระหนักให้สังคมรับรู้คุณค่าและ ผลกระทบของห้องสมุด บริการห้องสมุด และบรรณารักษ์ และการพัฒนาบรรณารักษ์และบุคลากร วิชาชีพห้องสมุดให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน (Brunei Darussalam Library Association, 2016: 2)

ภาพที่ 1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
บรูไนกล่าวเปิดงาน

ภาพที่ 2 ผู้เขียนได้รับการต้อนรับจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการบรูไน และ Nelli DPG Sunny,
BLA President

ภาพที่ 3- 4 สื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวการประชุมและคำกล่าวเปิดของรัฐมนตรี

บทบาทของบรรณารักษ์ในยุคปฏิรูปห้องสมุด

ปาฐกถาในพิธีเปิดการประชุมทางวิชาการเพื่อเฉลิมฉลองครบ 30 ปี แห่งการก่อตั้งสมาคมห้องสมุดบรูไน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (Minister of Education, 2016) เน้นประเด็นสภาพแวดล้อมดิจิทัล การพัฒนาบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ และบทบาทของสมาคมห้องสมุดและกระทรวง ศึกษาธิการในการส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดและบรรณารักษ์

สภาพแวดล้อมดิจิทัลทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่โดยห้องสมุดมีบทบาทสำคัญ ส่งผลให้บรรณารักษ์ต้องพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศความรู้และการเรียนรู้ เพื่อสร้าง และจำเป็นต้องสร้างคุณค่า ดึงดูดใจผู้ใช้ กระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางสารสนเทศและความรู้ของโรงเรียน สามารถเผชิญความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรม ความคาดหวังและพฤติกรรมของผู้ใช้ แนวโน้มใหม่ของการสื่อสารทางวิชาการแบบเปิด การเข้าถึงแบบเสรี (open access) ห้องสมุดและบรรณารักษ์ต้องมุ่งเน้นการบริการ การออกแบบสถานที่ใหม่ การสร้างชุมชนให้เป็นหุ้นส่วน และให้การเรียนรู้โดยไม่มียอดต่อ เป็นห้องสมุดที่ไม่มีกำแพงโดยขยายการบริการจากฐานข้อมูลออนไลน์ บริการผ่านเครือข่ายสังคมและโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการใหม่ๆ เพื่อนำทางไปสู่การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล

บรรณารักษ์ต้องมีสมรรถนะหรือทักษะใหม่หลายด้าน ทั้งสมรรถนะส่วนตัว ในด้านการสื่อสาร กับกลุ่มผู้ใช้ที่หลากหลาย มีความรอบรู้ ทำงานเชิงรุก มีความคิดริเริ่ม ความร่วมมือร่วมใจ รับผิดชอบและ อุทิศตน สมรรถนะทางวิชาชีพเป็นสมรรถนะที่จำเป็น โดยบรรณารักษ์จะต้องมีความรู้ความสามารถและ คำนึงถึงแหล่งสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ การสร้างและ จัดการบริการสารสนเทศที่สะดวก เข้าถึงได้ง่ายและคุ้มค่า สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร สิ่งเหล่านี้จะช่วยยกระดับมาตรฐานของห้องสมุดโดยรวม และจะทำให้ห้องสมุดเป็นทรัพย์สินที่มีคุณค่า ของประชาชน สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุซซาลัม จึงมีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาและพัฒนาทาง วิชาชีพของบรรณารักษ์อย่างต่อเนื่องและการสร้างบรรณารักษ์รุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถสูงพร้อม ทำงานในยุคปฏิรูปห้องสมุด กระทรวงศึกษาธิการตระหนักดีว่าห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า จึง จำเป็นต้องมีมาตรฐานหรือแนวทางสำหรับห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพห้องสมุด การบริการ ของห้องสมุดสู่ความเป็นเลิศ และการพัฒนาบรรณารักษ์เพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์บรูไน 2035

ภาพที่ 5-9 การบรรยายพิเศษ และ chair of the session

บรรณารักษ์ศตวรรษที่ 21 การปาฐกถาหน้า หัวข้อ “Looking Forward Beyond Books: What it Takes to be a 21st Century Librarian” (Sacchanand, 2016) โดยผู้เขียนในฐานะผู้ได้รับรางวัล CONSAL Outstanding Librarian Award 2015 Gold Prize และเป็นชาวต่างชาติคนเดียวที่ได้รับเชิญให้เป็น ผู้ปาฐกถาหน้า (keynote speaker) สำคัญของการบรรยาย เน้นย้ำประเด็นสภาพแวดล้อมดิจิทัล บทบาทใหม่และสมรรถนะใหม่ของบรรณารักษ์ และการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์

สภาพแวดล้อมดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือน (virtual learning environment) ห้องเรียนเสมือน (virtual classroom) การเรียนรู้ออนไลน์ (online learning) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-books) ส่งผลให้เกิดมิติใหม่ของการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ มาเป็นการแสวงหา การตรวจสอบ การค้นพบความรู้ การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) การแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ เรียนรู้ร่วมกัน การบูรณาการ เชื่อมโยงความรู้เพื่อนำมาสู่การเปลี่ยนแปลง เกิดรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ เช่น ห้องเรียนกลับทาง (flip classroom) ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ ผลสมผวนการเรียนรู้แบบเดิม โดยนำเนื้อหาสาระการบรรยายในห้องเรียน ซึ่งมักจะเป็นรูปแบบออนไลน์ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองนอกห้องเรียน และนำกิจกรรมมาดำเนินการในห้องเรียนตามแนวทาง “school work at home and homework at school” (Brame, 2013) การเรียนรู้แบบออนไลน์ การเรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนาน ผู้เรียนยุคใหม่ไม่ใช่ผู้รับหรือผู้บริโภค (consumer) แต่เปลี่ยนมาเป็นผู้สร้าง (creator) และการอ่านออกเขียนได้เปลี่ยนมาให้ความสำคัญการรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ และการรู้ดิจิทัล

บทบาทใหม่และสมรรถนะใหม่ของบรรณารักษ์ บทบาทใหม่ของบรรณารักษ์ครอบคลุมหลายด้านเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก ที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง ผู้สอน นักวิจัย ผู้นำ ผู้จัดการ ผู้สร้าง ผู้จัดหา ผู้สื่อสาร ผู้ร่วมมือ นักการตลาด การพัฒนาความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ยุคใหม่ จึงมีความจำเป็นเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ทั้งการพัฒนาสมรรถนะส่วนบุคคลที่เน้นคุณลักษณะส่วนตัว การบริหารจัดการตนเอง ภาวะผู้นำ จิตบริการ ความยืดหยุ่นคล่องตัว มีคุณธรรมและจริยธรรม และสมรรถนะทางวิชาชีพที่เน้นความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ แหล่งสารสนเทศ การจัดการองค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยผู้ใช้ การบริการ การให้การศึกษาผู้ใช้ การตลาด การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม บรรณารักษ์จึงต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ในการทำงาน (workplace learning) การเรียนรู้จากผู้อื่น การเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพ (ICT-based professional development) เช่น การสัมมนาผ่านเว็บ (webinar) การประชุมทางไกล (teleconference) และการเข้าร่วมกิจกรรมความร่วมมือในวิชาชีพนี้ในภูมิภาค ซึ่งมีการดำเนินการอยู่หลายกลุ่ม นอกจากคอนซาล เช่น การศึกษาและการปฏิบัติทางด้านห้องสมุดและสารสนเทศเอเชีย แปซิฟิก หรือ เอ-เลียบ (Asia-Pacific Library and Information Education and Practice-A-LIEP) ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2549 สภาสถาบันการศึกษาสารสนเทศเอเชีย-แปซิฟิก หรือซีแอสป (Consortium of Schools Asia Pacific-CiSAP) และกลุ่มวิจัยห้องสมุดและสารสนเทศเอเชีย (Asia Library and Information Research Group-ALIRG) หรือเดิมคือ Taiwan-Singapore-Thailand Workshop Series on Library and Information Science (LIS) ก่อตั้งในปีเดียวกันเมื่อ พ.ศ.2551

ภาพที่ 10-11 ผู้เข้าประชุมและคณะกรรมการบริหารสมาคม

ในการประชุม นอกจากจะมีการบรรยายพิเศษแล้ว ยังมีการนำเสนอผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย แนวปฏิบัติที่ดี การประชุมกลุ่ม การมอบรางวัลให้บุคคลในวิชาชีพผู้มีผลงานดีเด่นประจำปี การศึกษาดูงาน ห้องสมุด และการออกฐานจำหน่ายหนังสือและร้านจำหน่ายของที่ระลึกของสมาคม

บทสรุปก้าวต่อไปของการพัฒนา การประชุมทางวิชาการเน้นประเด็นห้องสมุด เทคโนโลยี และ ชุมชน หลักวิชาชีพ แนวปฏิบัติที่ดี การจัดให้มีเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระดับชาติที่มีความมั่นคง เชื่อถือได้ และยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือ ความเชื่อมโยง การทำงานเป็นหุ้นส่วนและเครือข่ายระหว่างห้องสมุด ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับชุมชนอันจะนำไปสู่ความยั่งยืน สาระสำคัญของการประชุมนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาและการดำเนินงาน ดังนี้

ด้านการศึกษา สนับสนุนการผลิตบัณฑิตในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และการยกฐานะสถาบันการศึกษาสองแห่งที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตร

ด้านบรรณารักษ์และบุคลากรห้องสมุด สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะบรรณารักษ์และบุคลากรห้องสมุด ทั้งสมรรถนะส่วนตนและสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลง และสภาวะท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและรวดเร็วในสภาพแวดล้อมดิจิทัล พฤติกรรมและรูปแบบ การเรียนรู้ของผู้ใช้ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนส่งเสริมให้บรรณารักษ์มีบทบาทด้านการสอน โดยเฉพาะ การสอนการรู้สารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้มีทักษะในการเข้าถึงและสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ และทำงาน เชิงรุก มุ่งมั่นและผูกพันกลุ่มผู้ใช้ ชุมชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้านห้องสมุด ตระหนักถึงภาวะและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ห้องสมุดอันเกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ และโครงสร้างเครือข่าย การจัดการคอลเลกชันทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์และสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดให้มีบทบาทพัฒนาชุมชนที่ให้บริการให้มีความยั่งยืน ยืดหยุ่นและสร้างการเปลี่ยนแปลง

ด้านสมาคม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างสมาคมห้องสมุดฯ กับองค์กรทางวิชาการและวิชาชีพ ระดับภูมิภาคและสากล เช่น คอนซาล์ว อีฟล่า โดยเป็นหุ้นส่วนเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินโครงการและ กิจกรรมร่วมกัน การให้สมาคมมีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรห้องสมุด การรับรองหลักสูตรการศึกษา วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และการออกใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพบรรณารักษ์

สรุป

สมาคมห้องสมุดบรูไน ดารุสซาลาม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาห้องสมุด บรรณารักษ์และบุคลากรห้องสมุดและวิชาชีพตลอดระยะเวลาสามสิบปีของการก่อตั้ง ประเทศบรูไนไม่มีหอสมุดแห่งชาติและไม่มีการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบรรณารักษ์และนักสารสนเทศในระดับปริญญาตรี สมาคมห้องสมุดฯ จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ก้าวต่อไปในทศวรรษใหม่ของสมาคม ด้วยความมุ่งมั่นร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในวิชาชีพและทุกภาคส่วนของสังคม คือความพยายามร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศเพื่อผลิตบัณฑิตในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และการยกฐานะสถาบันการศึกษาสองแห่งที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตร การมีส่วนร่วมในการรับรองหลักสูตรและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบรรณารักษ์ อันจะส่งผลทำให้ห้องสมุด บรรณารักษ์ บุคลากรห้องสมุดและวิชาชีพเป็นหุ้นส่วนสำคัญขององค์กร ประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และนานาชาติ

บรรณานุกรม

- Azahari, I. (2016, September 21). Flipping back the pages to how Brunei libraries cane to be. **Borneo Bulletin**, p. 5.
- Brame, V. J. (2013). **Flipping the classroom**. Vanderbilt University for Teaching. Retrieved September 24, 2016 from <https://ft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/flipping-the-classroom/>.
- Brunei Darussalam Library Association. (2016). **Conference on Libraries Transform Unlocking Your Potential as Librarians**. Organized by Brunei Darussalam Library Association and University Technology Brunei.
- Brunei. Minister of Education. (2016, September 20). **Speech. Conference on libraries transform: unlocking your potential as librarians**. Retrieved September 24, 2016 from https://issuu.com/bruneilibraryassociation.docs.speech_ybm_by_b; a_conference_20.
- Institute of Brunei Technical Education. (2016). **HNTec in Information and Library Studies**. Retrieved September 24, 2016 from <https://ibte.edu.bn>
- Politeknik Brunei. (2016). **Level 5 Diploma in Library informatics and Computing**. Retrieved September 24, 2016 from www.pb.edu.bn
- Sacchanand, C. (2016). **Looking forward beyond books: What it takes to be a 21th century librarian: Keynote lecture**. [power point]. Conference on Libraries Transform Unlocking Your Potential as Librarians. Organized by Brunei Darussalam Library Association and University Technology Brunei.
- Yakof, A. H. Y. (2016, September 21). Awards presented as BLA turns 30. **Borneo Bulletin**, p. 5.
- _____. (2016, September 21). Libraries should serve as information hub for schools. **Borneo Bulletin**, pp. 1, 3.

